

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wynosi: a) w Warszawie rocznie rs. 7 kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4.)

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie z początku rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie też sama oplata co na prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro - Bonifacego Męczennika.

Wschód słońca o g. 4 m. 9. — Zach. o g. 7 m. 44.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dzisiaj rano stopni ciepła 5, wczoraj w poł. ciep. 5. Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 6.

Z Petersburga, 21 kwietnia (3 maja).

Przez Ukazy Imienne CESARSKIE, wydane do kapituły Rosyjskich CESARSKO-KRÓLEWSKICH orderów Najmilsiościwiej mianowani zostali, w liczbie innych kawalerami orderów: św. Włodzimierza klasy 3ej: Zostający przy głównodowodzącym Iszą armją, generał-major *Paulucci*; św. Stanisława kl. 2ej z koroną CESARSKĄ, z korpusu topografów podpułkownik *Krukowski*, i tegoż orderu kl. 2ej bez korony: zostający do szczególnych poruczeń przy Namiestniku Królestwa, liczący się w jeździe armji, pułkownik hrabia *Ożarowski*, oraz adjutant głównodowodzącego Iszą armją, z pułku kawalergardów JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, rotmistrz *xiąże Dołgorukow*.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

Rozkaz do sąsądu cywilnego Królestwa Polskiego.

I. Przez postanowienia Rady administracyjnej, w wydziale Kom. Rz. S. W. i D. uwolniony od obowiązków na własne żądanie: naczelnik pow. Stopnickiego *Ignacy Stuchowski*. — II. Przez rozporządzenia komisji rządowych i władz oddzielnych, w wydziale Kom. Rz. Sprawied. mianowani: assessor trybunału cywilnego w Lublinie, assessor kolleg. *Edward Brodowski*, rejentem kancelarii ziemiańskiej tamże; pisarz sądu pokoju okręgu Pułtuskiego, radca hon. *Wład. Holtz*, rejentem kancelarii ziemiańskiej w Płocku; podpisarz sądu pokoju okr. Brzezińskiego, radca hon. *Tomasz Krośnicki*, p. o. assessora sądu poprawczego w Łęczycy; pisarz sądu poprawczego wydziału Kieleckiego *Alex. Ereht*, p. o. assessora sądu poprawczego w Chęcinach; pisarz sądu poprawczego wydz. Sandomierskiego *Władysław Kamiński*, p. o. assessora sądu poprawczego w Lublinie; sekretarz biura prokuratora sądu kryminalnego w Płocku *Hipolit Rudnicki*, p. o. podpisarza tegoż sądu kryminalnego; podpisarz sądu pokoju okręgu Mławskiego *Józef Polkowski*, p. o. pisarza sądu pokoju okr. Pułtuskiego; podpisarz sądu poprawczego w Brześciu *Jakób Milewski*, p. o. pisarza sądu poprawczego w Łęczycy; dziennikarz sądu poprawczego w Chęcinach *Alex. Włoszczewski*, p. o. pisarza sądu poprawczego w Kielcach; kancelista sądu kryminalnego w Płocku *Jan Jusszczeński*, p. o. sekretarza biura prokuratora

tegoż sądu kryminalnego; dziennikarz sądu poprawczego w Warszawie *Władysław Moszczeński*, p. o. podpisarza sądu pokoju okr. Brzezińskiego; dziennikarz sądu poprawczego w Łęczycy *Paweł Olszewski*, p. o. podpisarza sądu poprawczego w Brześciu; kancelista sądu appellacyjnego *Antoni Chodkowski*, p. o. podpisarza sądu pokoju okr. Tarnogrodzkiego. Przeniesieni na własne żądanie: assessor sądu popr. w Chęcinach, sekr. gubern. *Adam Komorowski*, na p. o. assessora sądu poprawczego w Warszawie wydziału 2go; podpisarz sądu kryminalnego w Płocku *Florjan Kwasięborski*, na p. o. podpisarza sądu kryminalnego w Warszawie i podpisarz sądu pokoju okręgu Tarnogrodzkiego *Adolf Koope*, na p. o. podpisarza sądu pokoju okręgu Mławskiego; uwolniony od obowiązków na własne żądanie: patron przy trybunale cyw. w Warszawie *Józef Bystry*. W wydziale Kom. Rz. P. i S. mianowani: rachmistrz *Józef Kopica*, p. o. archiwisty 2go wydziału dochodów niestałych w komisji skarbu; archiwista 2gi *Antoni Kamiński*, p. o. rachmistrza w wydziale dochodów niestałych; dziennikarz ekspedytor kontroli skarbowej w Warszawie *Ludwik Gorczycki*, p. o. rachmistrza tejże kontroli; aplikant *Alex. Boeckowski*, p. o. dziennikarza ekspedytora kontroli skarbowej w Warszawie; sekretarz klasy 2ej sekcji skarbowej w rządzie gubern. Warszawskim *Gabriel Waszkowski*, p. o. rachmistrza 1go tejże sekcji; rachmistrz kl. 2ej *Felix Górski*, p. o. sekretarza klasy 2ej tamże; podsekretarz sekcji fiskalnej *Karol Kosierkiewicz*, p. o. rachmistrza kl. 2ej; adjunkt przy kontrolerze kass i rachunkowości *Antoni Siewłodzkiński*, p. o. podsekretarza sekcji fiskalnej; archiwista w biurze naczelnika pow. Rawskiego *Konstanty Morawski*, p. o. adjunkta przy kontrolerze kass i rachunkowości na miejsce poprzedzającego; kancelista *Konrad Willenek*, p. o. asystenta kontroli skarbowej w Płocku. W okręgu naukowym Warszawskim, mianowani: kandydat uniwersytetu ś. Włodzimierza w Kijowie, sekr. kolleg. *Hilary Alfawicki*, młodszym nauczycielem przy gimnazjum w Piotrkowie i zostający przy konsystorzu Rzymskokatolickim w Warszawie, x. *Edmund Cieślowski*, nauczycielem religii Rzymsko-katolickiej w szkole powiatowej 3ej w Warszawie; przeniesiony: nauczyciel religii Rzymsko-katolickiej w szkole pow. 3ej w Warszawie, x. *Kaz. Żuliński*, na nauczyciela szkoły pow. realnej przy ulicy Królewskiej i gimn. realnego w Warszawie; uwolniony na własne żądanie: nauczyciel religii

Rzymsko-katolickiej w szkole pow. realnej przy ulicy Królewskiej i w gimnazjum realnem w Warszawie, x. *Kazimierz Weloński*. — (Podp.) Namiestnik, Jenerał-adjutant *Xiąże Gorczakow*.

— W zastosowaniu się do reskryptu Kom. Rz. S. W. i D. z d. 4 (16) kwietnia r. b. podaje do wiadomości osób interesowanych co następuje: W skutek zgodzenia się JO. Xięcia Namiestnika Królestwa z ministrem finansów, wydano rozporządzenie względem przeniesienia przykomórka celnego z Niesulowic do wsi Rataj pow. Stopnickim, z pozostawieniem w Niesulowicach punktu przechodowego do przepuszczania pogranicznych mieszkańców. Do rozpoczęcia działań przykomórka celnego w Ratajach przeznaczony jest dzień 1 (13) maja r. b. Rząd zaś austrjacki wydał polecenie względem otwarcia również w tym samym terminie czynności przykomórka celnego 2go rzędu w Szczucinie, położonego naprzeciw nowo utworzonego w Królestwie przykomórka.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Telegramy.

Paryz 8 maja. Czytamy w Monitorze z dnia dzisiejszego:

Cesarz postanowił, że jenerałny sztab powiększony zostanie o trzydziestu jenerałów i pięćdziesięciu oficerów sztabowych.

Turyń 8 maja. Wczorajszy urzędowy buletyn brzmi: Austrjacy nagle opuścili Vogherę i przeprawili się z powrotem przez Po pod Gerola. Zatrzymali się w lasach leżących po lewej stronie tej rzeki. Wojska nieprzyjacielskie, które się znajdowały w Vercelli, skierowały się dzisiaj rano pod dowództwem jenerała dywizji ku Gatinara, Vercelli zaś zajęły inne wojska. Austrjacy starają się ufortyfikować nad Sesją.

Turyń 8 maja. Odwrot Austrjaków na lewy brzeg Po, potwierdza się. Na prawym wszakże brzegu zajmują zawsze Vercelli, dywizja jedna wyruszyła ku Gatinara. Gdzie tylko wojska przechodzą, szerzą po kraju zniszczenie.

ALCHEMIK.

przez

Hłnicką.

(Dokończenie).

Ha! biedny zapaleńcze! nędzny marzycielu!
Czemuż ci było szukać drogi twojej celu
Kędyś wyżej i dalej niżli inni ludzie?
Tobie kazano w cichym i pokornym trudzie,
Wziąć twarde jarzmo na kark i iść ścieszką twoją.
Co ci dotego, że tam inne czoła znoją,
Inne rany gdzieś krwawią, inne jęczą bole?
Kto liczy ile mrówek wśród mrowiska zginie,
Ile ludzi upadnie, ile też popłynie?
Upadłych roztratuja, i za użyźni rolę,
A inni znów pogonia za widmem nadziei
I znów będą padać i płakać z kolei!...

PIELGRZYM.

Bluźniesz, bluźniesz nieszczęsny, boś słaby a dumny
Jak pień gromami niebios strzaskanój kolumny.
Bluźniesz — Bóg sam nauczył ziemskie dzieci swoje
By go prosiły wierząc: Przyjdź królestwo twoje!
Tak królestwo to przyjdzie! Ojciec nasz na niebie!

Wszystkie ludy cię uczczą w prawdzie Twego Ducha.
Wszyscy jako ogniwa jednego łańcucha,
Zwiążą się i zespółą w Tobie i przez Ciebie!
Przyjdzie królestwo Boże! — na całej tej ziemi
Będą bracia i ojciec w niebiosach nad niemi...
Lecz nie wam, pełzającym w ziemskich łożkach pyłu,
Nie wam, w mądrości waszej ufającym sile,
Nie wam to narzędziami łaski Bożej zostać!...
Czy widzisz tę na krzyżu rozciągniętą postać?
To Chrystus Odkupiciel! co, by lud swój zbawił,
Oddawszy krew i ciało, ducha nam zostawił.
A wy, materializmu niewolnicy biedni,
Wy cóżście dać chcieli za okup ludzkości?
Zwoławszy nas na świętą biesiadę miłości,
Cóż wy nam podajecie? Oto chleb powszedni!...
Biada wam! my łakniemy, bo nam jeszcze trzeba,
Prócz chleba cielesnego, duchowego chleba. —
Ale ty może nie wiesz starcze nieszczęśliwy,
Że ten chleb się nie rodzi z kłosów ziemskiej piwy?
Że chcąc biednej ludzkości nakarmić nim głody,
Trzeba siać w serca ziarno miłości i zgody?
Próżno Spartańczyk ziemię na części podzielił
Próżno każdy dziedzictwa wziął dział jednakowy;
Duch braterstwa się w łono poganów nie wcielił,
I w gruz runęły szezzyty nietrwalej budowy,
A wiatr rozwiął jej prochy, jak zawsze rozwieje
Wszystkie, o ziemię tylko oparte nadzieje!....

W Biela rada wojenna kazała szpiega austriackiego rozstrzelać.

Bern 8 maja. Według nadeszłych tu wiadomości z placu boju, marszałek Canrobert z głównej swj kwatery w Alessandrii zamierza uczynić operację wojenną. Wojsko austriackie gotowe do boju ma wynosić 140,000, sardyńskie zaś i piemonckie 120,000. Wojsko sardyńskie utraciło przed samobójstwem hrabiego Sforcie z Medjolanu. Podawania telegraficzne wiadomości Sardynja zakazała; korespondencja polityczna także ograniczona. W Como miały miejsce jakieś agitacje rewolucyjne. Sztandar trzykolorowy zatknięto na zamku. Tysiąc więc Kroatów weszło do miasta i nalożyli nań kontrybucję 5,000 florenów i dostawę prowiantów.

Bern 7 maja. Według rady marszałka Canrobert, linja strategiczna Dory zaniechaną została i będące w tem mieście 20,000 ludzi, cofnięto do Casale. Trino i Pobietso obsadzone są przez Austriaków. — Z Turynu żadna telegramma bez poświadczenia ministra nie może wychodzić. — Od strony Simplonu rada federalna urządziła telegraf.

London 8 maja. Mówiono wczoraj w sferach politycznych, że natychmiast po otworzeniu parlamentu liberalni przedsięwzją środki, celem obalenia gabinetu. Niewiadomo jeszcze czy przywódcy opozycji wystosują bezpośrednią mocję nieufności, czy też votum nagany z powodu niewczesnego rozwiązania parlamentu.

Liberalnych wybrano dotąd 321, konserwatyistów 261.

Nadzą tu powszechnie, że wojna we Włoszech długo nie potrwa, a to z powodów finansowych stron wojujących.

London 8 maja. W skutek oświadczenia Rossji i wyjaśnienia rządu francuzkiego, Anglja i Prussy postanowiły zostać neutralnymi i ulokalizować wojnę.

Marsylja 7 maja. Listy z Rzymu pod dnem 5 b. m. upewniają, że garnizon francuzki w zupełności tam będzie utrzymany.

Papież otrzymał od cesarza francuzkiego list uspokajający.

Dziesiąć tysięcy Austriaków znajduje się w Ankonie.

Ludność państwa rzymskiego burzy się.

Król neapolitański dowiedziawszy się o wypadkach we Włoszech, mocniej zachorował. Stara się on przynajmniej uregulować sprawę państwa. Spodziewają się tam zmiany ministrów.

(Le Nord, Neue Pr. Ztg. i Ind. Belge.)
A N G L J A.

— Times następnie podaje szczegóły o ruchach wojennych i morskich Anglii:

„Następujące oddziały otrzymały rozkaz wypłynąć jak najspieszniej na morze śródziemne: 604 ludzi z 2go bataljonu 4go pułku; 264 ludzi z 2go bataljonu 2go pułku; 117 ludzi z artylerji królewskiej i 119 ludzi z inżynierji na statku *Sir Robert Peel*. Na statku zaś *Marlborough* popłynie 20 ludzi z 9go pułku, a 40 z 1go bataljonu 14go pułku.

Komendant korpusu inżynierji w Chatam, otrzymał rozkaz wysłania natychmiast rozmaitych oddziałów podoficerów i żołnierzy wybranych na morze śródziemne, dla wzmocnienia kompanji tamże już rozlokowanych. Jeden z tych oddziałów będzie skierowany do Gibraltaru, celem połączenia go z 2gą, 3cią i 6tą kompanją, pełniącą obowiązki w tym punkcie, tak, że cyfra tych kompanji wyniesie do 120 żołnierzy z podoficerami. Oddział trzeci popłynie także niedługo do Alderney, dla naprawy fortów i obwarowań tej wyspy w ciągu bieżącego lata. Oprócz tych oddziałów, 28ma kompanja inżynierji otrzymała rozkaz udać się do Korfu, 29ta zaś do Malty, a każda z tych kompanji liczy 120 żołnierzy z podoficerami.

Na warsztatach morskich w Pembroke czynność ogromna. Mnóstwo robotników pracuje od świtu do późnej nocy, i płaca nieograniczenie wysoka, wszystkie budujące się okręty wojenne nader szybko postępują. *Revenge* świeżo spuszczoney na morze, znajduje się obecnie w ręku marynarzy, uzupełniających jego ekwipaż, którzy powiodą go do Portsmouth. Okręt ten jest o 91 działach. *Howe* o 121 działach, wkrótce będzie gotów. Jest to wspaniały okręt o przeszło 4,000 beczek ładunku. Zapowiadają, że władza ma zamiar obwarować przystęp do portu wzniesieniem baterji dla dział ciężkiego kalibru na Great-Head, na przeciw wjazdu do portu.

Pierwszy bataljon brygady karabinjerów, opuści dziś Newcastle-on-Tyne i uda się do Portsmouth, z kąd popłynie do Gibraltaru.

Hannibal, parowiec śrubowy o 91 armatach, zaopatruje się w węgle; parowiec przewozowy *Urgent*, jutro już ruszyć ma do Gibraltaru. Spodziewają się, iż dwa wielkie parowce śrubowe: *Goliath* o 80, a *Cadmus* o 21 armatach, otrzymają niezadługo rozkaz wypłynięcia na morze.

— Czytamy w *Correspondance générale* (londyński) pod d. 5 maja:

Położenie zawsze toż samo, zawsze niepewne jak przedtem, co do polityki zagranicznej; co zaś do wewnętrznej, wszyscy zajęci wyborami. Prawie wszystkie dzienniki zgadzają się na to, że w nowym parlamencie stanowisko stronnictw żadnej nie ulegnie zmianie; wszelako ministerjum liczy na 300 członków dobrze wymustrowanych, mogących zatem stawić czoło burzy grożącej rządowi. Pozostaje jeszcze poznać około 150 wyborów, a aż do tej chwili, licząc i pięć powtórnych elekcji dziś dopełnionych a niezaprzeczonych, cyfry tak się dzielą: 290 wybranych opozycji wszelkiego odcienia i 240 ministerjalnych, a przypuszczając, że na 40 wyborów w hrabstwach, jakie przeprowadzić potrzeba, oraz większą połowę elekcji w Irlandji, ministerjum otrzyma trzy-czwarte głosów, w rzeczywistości znajdziemy zaledwie 300 członków stale broniących jego polityki tak krajowej jak zagranicznej, a najmniejsza koalicja obali gabinet niezwłocznie.

Koalicja ta nastąpi niewątpliwie, bez względu na to, co później zajść będzie mogło. Wszelako jeżeli rachuby p. Fitzroy, attorneya jeneralnego,

sprawdzą się, jeżeli p. Bright znajdzie w nowj Izbie 130 do 140 popleczników, wówczas stronnictwo liberalne zagorzałe stanie się panem położenia, i będzie mogło stawić groźne warunki dwom frakcyom whigowskiem, reprezentowanym przez lorda Palmerstona i lorda John Russela, a dawne nasze przepowiednie spełnią się co do litery, względem polityki wewnętrznej.

Co się tyczy polityki zewnętrznej, ta pozostanie tąż samą; od dwóch albo trzech dni mowa lorda Palmerstona do wyborców wiele robi hałasu i wielu widzi już w dojściu tego człowieka do władzy, co jest rzeczą jeszcze wątpliwą, hasło zbliżenia się do polityki francuzkiej, — jest to błędne mniemanie.

Zapał, z jakim Anglja poklaskuje tym olbrzymim przygotowaniom, nakazywanym przez rząd i przechodzącym stokrotnie nietylko to co zdziałano, ale nawet to co usiłowano w czasie wojny wschodniej, dowodzi tylko, że uczucie narodowe angielskie ożywione jest znakomitą energją, i że Anglja wtedy dopiero działać zacznie, kiedy stawiony na kartę jej własny interes, wskaże jej drogę jaśniejszą i wybitniejszą aniżeli ta, po której w swych rozumowaniach idą dzisiaj dzienniki i mówcy na zbiegowiskach.

— Times następnie robi uwagi nad pierwszemi demonstracyami Austriaków na ziemi sardyńskiej:

„Marsz na Turyn uważano za warunek tak ważny dla rachuby austriackiej, że w razie pochwycenia tak korzystnego punktu, świat uznałby ją za nader mądrze działającą, bez względu na nagany, jakieby się tu i owdzie ozwały. Ale czy to z tej, czy z owej przyczyny, prawdopodobnie z przyczyny taktyki wojennej, niedającej nam zrozumieć konieczności tak gwałtownego dyplomatycznego pospiechu, Austrija nie skorzystała na tém, iż pierwsza zaczęła, ani na tém iż miała wyższość sił. Posunęła swoją armję naprzód w dwóch głównych dywizjach: jedna przeszła rzekę z wielką roztropnością, a następnie weszła w tę płaszczyznę zwodniczą, w tę ziemię osuszoną, jaka się przed nią rozciąga. Stopniowo i to po długim namyśle, dywizja ta zajęła dwa małe miasteczka Novarę i Mortarę, jedno po prawej, jedno po lewej stronie, a wtedy posunęła się o kilka mil dalej ku Vercelli, gdzie zatrzymała się, i obserwuje, wysłała rekonesansę, podczas kiedy każda godzina sprwadza ciężkie transporta do portu Genueńskiego, a silne kolumny armji francuzkiej, pokrywają górę Cenis.

Może być, że skutkiem ulewnego deszczu wabrały strumienie i popsuły drogi. Może być, że rewolucje w Parmie, Modenie i Toskanji, doradzały roztropność, albo budziły wahanie. Może być, że Austriacy powzięli przekonanie, iż będzie rzeczą mniej niepokojącą dać spokojnie przejść Francuzom przez Alpy i od morza, a potem zgromadzić swe siły, iż wygodniej znaleźć wszystkich razem w miejscu, z któregooby już wymknąć nie zdołali. Nie zdolamy tego odgadnąć, ani też krytykować przyczyny tej strategji, ponieważ depesze telegraficzne nie są dość jasne, a wyjaśnienia władz

Prawdęś wyrzekł że szatan, ten stary wróg Boży,
W podziemnych głębiach państwa swego złoto tworzy;
I niem rodzinę ludzką na dwie części dzieli,
Z jednych czyniąc ciemieżców, a z drugich mścicieli...
Prawdęś wyrzekł — lecz niechaj miłości zakłęciem
Wszyscy bracia zrównani sercem i pojęciem,
Obmyją kruszcem złoty gorącym chrztem potu,
Niech tylko dźwignią pracy każdy go dobedzie,
A odejmie się wszelka szatańska moc z złotu,
I sprawiedliwość Boża, tu na ziemi będzie!...

STARZEC (padając na kolana).

Ojcze! ojcze! w krąg nademną
Mgła zawisła — ciemno! ciemno!
Lecz ty światłem rozpędź chmury,
Jasny promień ześlej z góry.
Niech oświeci, niech ogrzeje
I tlejący żar rozdmucha.

PIELGRZYM.

Ześlej, ześlej twego Ducha!
Ześlej miłość i nadzieję!

CHÓR GŁOSÓW RÓŻNYCH.

O miłość, nadzieję modlimy się, Boże!
O Ducha prosimy Cię Panie!
Czekamy go w wierze — wołamy w pokorze:
Niech słowo twoje ciałem się stanie!!

PIELGRZYM.
Zstąp Duchu ognisty na padół ciemności
W krainę pragnienia i chłodu.
Napełnij nam serca komunją miłości
I duszę wiecznego zbaw głodu!
A dzieci padołu, a syny tej ziemi,
Uczuwszy się bracią przez Ciebie,
Gdy ruszą pług pracy siłami wspólnemi,
Na ziemskim nie braknie im chlebie,
Rozmnoży się słodki, posilny i zdrowy,
Miłość go wraz z pracą podzieli.
Rozmnoży się jako w zagrodzie Piastowej,
Gdzie dwaj ci czuwali anieli!...

CHÓR.

O miłość braterską prosimy Cię Boże,
O Ducha błagamy Cię Panie!
Czekamy go w wierze — wołamy w pokorze:
Niech słowo twoje ciałem się stanie!...

KONIEC.

PIELGRZYM.

wojskowych nie dość dokładnie; nie możemy wszelako pojąć, dla czego przebywając dni siedm na ziemi Sardyńskiej, napastnicy posunęli się dopiero o trzydzieści pięć mil od brzegów rzeki stanowiącej granicę.

(Le Nord i In. Bel.)

F R A N C J A.

Paryż 7 maja. Dziś nie otrzymaliśmy żadnej ważnej wiadomości z pola boju; ciągle tylko utarczki między przednimi strażami, armje zaś nieprzyjacielskie dotąd się z sobą nie starły. Pewien list przywatny z Turynu utrzymuje, że oprócz zajęcia pod Frassineto, miała jeszcze zająć utarczka pomyslna dla Piemontczyków pod Valenza. O innych drobnych spotkaniach, znajdzie czytelnik wiadomość pod Włochami.

Powszechnie sądzą, że wkrótce silna nastąpi zaczepna demonstracja ze strony wojska francuzkiego, którego dotąd znajduje się 80,000. Liczba ta jednak podniesie się niebawem do 120,000.

— Wiadomo, że marszałek Vaillant został mianowany naczelnikiem sztabu głównego armji włoskiej, i jednocześnie członkiem rady tajnej. Te obiedwie posady są z sobą poniekąd w sprzeczności, gdyż ostatnia mianowicie wymaga obecności marszałka w Paryżu, dla tego sądzą powszechnie, że marszałek dla swego podeszłego wieku i sił skolatanych, zręcznie się wysokiego stanowiska przy armji, a w takim razie miejsce jego zastąpi zapewne generał Martimprey.

— Mianowanie hrabiego Persigny ambasadorem w Londynie, urzędownie potwierdzone zostało. Pan Persigny zawiadomił o tém swą żonę, która przemieszkując niedaleko Londynu. Spodziewają się, że pan Persigny, który nader licznie i przyjaźnie ma stosunki w Londynie, niemało swym wpływem przyczyni się do utrzymania francuzko-angielskiego przymierza.

— Zapewniają, że mocarstwa się porozumiały celem gwarantowania neutralności Księstwa Parmy, co zresztą zgadza się z postępkami samej księżnej.

— Rozeszła się dziś pogłoska, że Cesarz incognito ma wyjechać. Wieść ta nie ma najmniejszej zasady, gdyż wiemy z pewnością, iż na wtorek o godzinie szóstej wszystko na kolei żelaznej ma być gotowe do podróży Cesarza. Pociąg którym Cesarz wyjedzie, nie zatrzyma się nawet w Lyonie, tak aby Jego Ces. Mość we środę o godzinie 4tej mógł stanąć w Marsylii. Orszak Cesarski jutro ma wyruszyć w drogę, świta zaś księcia Napoleona dziś już odjechała. Xiążę [razem z Cesarzem] opuszcza Paryż.

— Listy nadchodzące tu z obozu francuzkiego, malują nam uosobienie wojska, jako pełne entuzjazmu, spodziewanie się ono, że za parę tygodni będzie w Medjolanie, tylko o małą rzecz idzie, bo o zdobycie fortecy po drodze.

— Rząd francuzki ma nadzieję, że wojna powszechna uniknioną będzie, gdy Anglja i Prussy zgodzą się na ograniczenie wojny w samych Włoszech. O ile te oczekiwania się spełnią, nie wiemy, to tylko pewna, że gabinet tuileryjski spodziewa się, że jego stosunki z rządem angielskim polepszą się, a nawet zdaje się, iż jest dość zadowolony z po-

stawy jaką przyjął sejm niemiecki.

Owo nawet ogłoszenie w *Monitorze* noty o utworzeniu armji zachodniej pod dowództwem księcia Pelissier, jest pewnego rodzaju grzecznością ze strony rządu francuzkiego w obec rozbudzonych uczuć niemieckich, które z taką gwałtownością objawiają się przeciw projektom Napoleona.

— W wyższych sferach rządowych sądzą, że upadek gabinetu Derbego, wznowi najlepszą harmonję między gabinetami paryżkim i londyńskim, lecz fakt ten nie łatwo zapewne przyjdzie do skutku, bo chociaż w obecnych wyborach liberaliści widoczną mają przewagę nad konserwatywnymi, to wszakże w sferach dyplomatycznych małą mają nadzieję, aby królowa zgodziła się na gabinet, którego Russel, Palmerston i Clarendon byłiby członkami.

(Ind. Belge.)

— Rada ministrów odbyła się dziś i trwała od 2giej do 5tej godziny. Nowy minister spraw wewnętrznych xiążę Padwy, znajdował się na niej.

— Xiążę Sasko-Wejmarski przybył do Paryża.

— Listy z Genui nadeszły dziś do Paryża donosząc, iż na przyjęcie Cesarza francuzkiego gotują się na nader uroczyste przyjęcie.

— Czytamy w *Nordzie*: Listy z Londynu nas zapewniają, że pomimo pewnego nabytku w terażniejszych wyborach, gabinet czuje że trudno mu będzie utrzymać się przy sterze rządu. Lord Derby i jego koledzy mówią o ustąpieniu. Według tych samych listów, lord Russel najpewniej przez królowę powołany będzie dla utworzenia nowego gabinetu.

(Le Nord.)

W Ł O C H Y.

Turin 5 maja. Proklamacja Cesarza francuzów wywołała tu wielkie wrażenie; szlachetność i prawosć przemawiają z każdego jej słowa. Przyjęcie Włoch do tej sprawy jest niezawodne, ponieważ co się tyczy władzy świeckiej Papieża, ich myśli są takie same.

Jenerał La Marmora, który teraz oddał zarząd swojego ministerjum hrabiemu Cavour, zasłużył na wdzięczność kraju za czynność i zdolność, których dał dowody w uorganizowaniu i przeprowadzeniu wojsk na plac boju. Szybkość z jaką armia sardyńska znalazła się w gotowości wystąpienia do walki, jest zwycięzką odpowiedzią na zarzuty, których przedmiotem tak niesłusznie jest były minister wojny.

Pan La Farina sekretarz towarzystwa narodowego włoskiego, które zostało rozwiązane przez swego prezesa margrabiego Palavicino został stanowczo zaliczony do ministerjum hr. Cavour, i oddał tam już znakomite usługi. Mowę mianą przed p. Pallavicino, którą dzienniki francuzkie powtórzyły, *Independente* niewłaściwie przypisuje panu La Farina. Ten ostatni miał jednak także mowę bardzo dobrze przyjętą.

— Czytamy w dzienniku *Le Nord*:

Gazeta Piemontka potwierdza powyższą wiadomość o zastąpieniu *ad interim*, z powodu odjazdu do armji, jenerała La Marmora, ministra wojny i marynarki, przez hrabiego Cavour. Ten krok wywołał powszechne pochwały, bo wiadomym jest, że w obecnych okolicznościach, ale tylko jako uosobienie idei.

2) Złoto! — złoto niewiasto nieszczęście przynosi Gdy go pot pracy nie zrosi....

Jest to ogólne mniemanie naszego ludu objawiające się w coraz odmienniej formie bajek i pieśni, a mimo to nigdy w swojej pierwotnej myśli nie naruszone. Ktokolwiek tylko, cudownym jakim sposobem skarb sobie zyskać potrafi, ktokolwiek choćby nawet zeń korzysta, źle skończyć musi. Albo powiedzawszy to samo inaczej: Łaska Boża odbiega każdego, który grzeszy przeciw chrześcijańskiemu braterstwu ludzkości *używaniem bez pracy*. Tak więc proste uczucie sprawiedliwości było dostatecznym do uznania prawdy, która w połączeniu z miłością, jest tylko w stanie, rozwiązać ze stanowiska ewangelicznego trudność wielkich kwestji społecznych.

3) Monima, żona Mitrydata króla Pontu, rodem była greczynką. Gdy Mitrydat konał na polu walki, pokonany od Rzymian, z którymi przez lat 40 walczył rozpacznie, nie chcąc aby to co mu najdroższem było za życia dostało się w ręce wrogów, posłał do królowej niewolnika z rozkazem zadania jej śmierci. Plutarch z szczerem zajęciem opisał życie i zgon tej nieszczęśliwej księżny. — Ustęp ten przytaczam w francuzkim przekła-

mo, że p Cavour może być wielce użyteczny na tem stanowisku. Pamiętają, że przed poświęceniem się wyłącznym polityce był inżynierem i służył w stopniu kapitana inżynierji. Z drugiej strony w dzisiejszych okolicznościach ministerjum wojny ma zarazem charakter administracyjny i polityczny, a z tych dwóch względów hrabia Cavour jest jedynym człowiekiem, który może godnie odpowiedzieć tym powójnym obowiązkom.

— Dość wielka jest jeszcze niepewność, co do warunków na których księżna Parmy powróciła do swojego państwa. Podług niektórych dzienników, księżna zmuszoną została do powrotu przez władze austrjackie; inni utrzymują, że powróciła 4 Maja pod eskortą obcych bagnetów; inni nakoniec zapewniają, że została przyzwana za wspólną zgodą wojska i ludu. Cokolwiek bądź, zdaje się pewnym, że księżna objęła kierunek spraw, a ten będzie dla niej trudnym, gdyż niełatwo będzie się mogła utrzymać pomiędzy dążeniami ludu i wpływem jaki Austrja wywrze zapewne na jej rządy.

— Wieści które krążyły o postanowieniach powziętych przez Papieża w obec rzeczywistej wojny, były, jak sądzymy, zmyślone. Jeżeli nasze wiadomości są pewne, Jego Świątobliwość miał oświadczyć reprezentantom Francji, że dopóki wojsko francuzkie będzie się znajdowało w Rzymie, nie widzi zagrożonemi swojej władzy i niezależności. Papież miał przytem wyrazić się sympatycznie o celu, do którego dąży polityka francuzka we Włoszech, a który jest zgodny z projektem podawanym przez Jego Świątobliwość w r. 1849. Postawa ludu rzymskiego zdaje się dowodzić, że swęj strony, zgody jego na oświadczenia Ojca Świętego.

— Marszałek Baraguay d'Hilliers przeniósł swoją kwaterę jenerałną z Genui do Novi. Cesarz francuzów, jak podczas wojny krymskiej, ma urządzoną przy swoim gabinecie służbę telegraficzną, do znoszenia się wprost z jenerałami na placu boju. Cesarz zdaje się bardzo zadowolonym z pierwszych działań swojej armji. Wbrew wiadomościom podanym przez dzienniki, zdrowie jenerała Baraguay d'Hilliers jest w najlepszym stanie.

Od kilku dni nie przedsięwzięto żadnego ważniejszego kroku wojennego. Ulewne deszcze, które przesiąkła ziemia utrudniły przez to wszelkie poruszenia wojsk, co połączone z nadzwyczajną oględnością, zachowywaną w obec wojen sprzymierzonych przez jenerałów austrjackich, opóźniało i opóźni jeszcze na czas jakiś rzeczywiste rozpoczęcie walki. Wszystko ogranicza się dotychczas na potyczkach przednich straży, na małych utarczkach, probujących siły obu armji przed ważniejszą bitwą.

Dekret ogłoszony 2 maja potwierdza wiadomość, że oddział ochotników Garibaldeggo oddany został pod zarząd sardyńskiego ministerjum wojny. Toż samo ma nastąpić co do korpusu jenerała Ulloa, który po wyjeździe do Toskanji, zastąpionym został przez pana Boldoni, jak tylko organizacja tego korpusu, odbywająca się pod kierunkiem majora sardyńskiego de Carero zostanie

dzie Amyot'a lękając się zepsuć powtórnie tłumaczeniem szlachetną prostotę starożytnego stylu: — „Quand l'Eunuque fut arrivé devers elle, et lui eut fait commandement de par le roi quelle eust à mourir, adonc elle l'aracha d'alentour de la teste son bandeau royal, et se le nouant autour du col s'en pendit. Mais le bandeau ne fût pas assez fort et se rompit. Et lors elle se prit à dire: O maudit et malheureux tissu! ne me serviras — tu pas au moins à ce triste service?... En disant ces paroles, elle le jeta par terre crachant dessus et tendit la gorge à l'Eunuque.“

4) Strojenie umarłych w kwiaty, jest powszechnym zwyczajem Włoch i Grecji.

5) Jutrzenka, córka nieba i ziemi, pokochała Tytona brata Pryama, ale każde widzenie bogini czyniło go starszym o lustrum, tak że w przeciągu dni 12, stał się zgrzybiałym. Jutrzenka ulitowawszy się przedwczesnej starości kochanka, przemieniła go w konika polnego.

6) Żettator (jettator) człowiek mający złe oczy, których spojrzenie sprowadza nieszczęście lub chorobę. Dla zabezpieczenia się od takiego uroku, trzeba nosić przy sobie rogi kozie. Przesąd ten upowszechniony w całych Włoszech, jest równie znany wszystkim ludom sławiańskim.

PRZYPISY.

1) Michał Sędziwój, alchemik urodzony w 1566 r. w Sączu, w województwie Krakowskim, którego sława rozeszła się po całej Europie. W czasie podróży jego po Niemczech, Rudolf II wezwał go do Pragi, gdzie w obec całego dworu miał odbyć kilkakrotnie przemianę merkurjuszu, ołowiu i srebra na złoto, za pomocą kamienia filozoficznego, i odrobinę onegoż w postaci czerwonego proszku darował cesarzowi. Rudolf II-gi sam, własną ręką miał dokonać doświadczenia, a następnie kazał w laboratorjum swoim zamieszczyć portret Sędziwoja — a poniżej wmurować tablicę marmurową, gdzie wryto złotem następujący wiersz własnego układu cesarza:

Faciat hoc quispiam alius
Quod fecit Sendivogius Polonus?..

Desnoyers, sekretarz Marii Ludwigi Gonzaga, w liście swoim pisanym do Paryża w r. 1651 twierdzi, jakoby w roku 1650, w sali zamku pragskiego tablicę tę widział. List ten przedrukowany jest w dziele Piotra Borel: *Tresor de Recherches et Antiquités Gauloises*. — Nic już nad te słów kilka, nie dodamy o życiu i czynach Sędziwoja; nie jest on bowiem tutaj przedstawiany w ścisłości prawdy histo-

pkonczona.

Mała dywizja Garibaldeggo znajduje się w Frassineto, blisko Casale. Linja fortyfikacyjna Dory została opuszczoną przez wojska piemontskie. Ten ruch jest skombinowany z działaniami wojsk francuzkich, które zajęły stanowisko opuszczone przez sardyńczyków, w liczbie 50,000 ludzi, znajdujących się wczoraj w Genui.

Zapewniają w Turynie, że jeżeli austriacy do jutra nie uderzą na sprzymierzonych, ci zaczną działać zaczepnie. Potyczka która w tym dniu miałaby miejsce, świetnie i wojowniczo uczciłaby rocznicę śmierci Napoleona Igo.

Odbieramy wiadomości z placu boju pod datą 5 maja wieczorem; są one późniejsze od ostatniego urzędowego buletynu; zawierają niektóre szczegóły o uderzeniu na Frassineto. Zamiar nieprzyjaciela przejścia przez Po w tym miejscu został skutecznie odparty na całej linii. Piemontczycy nie wielkie ponieśli straty, jednak pomiędzy zabitemi znajduje się waleczny kapitan artylllerji Roberti. Straty austriackie są daleko większe.

Z tych wiadomości dowiadujemy się o świetnym czynie Garibaldeggo, który odpowiednio do poruszeń jenerała Cialdini uderzył na Austrjaków w Vercelli, przybywszy tam pośpiesznym marszem. Spotkawszy się z nimi w tym mieście, pobił ich na głowę i zabrał 300 jeńców. Oddział wojska wysłany przez jenerała Cialdini na pomoc, spotkał już powracający po zwycięstwie oddział Garibaldeggo.

— Odebrano z Lombardji wiadomości, że Parma została zajęta przez austrjaków. W Cremonie pozostało ledwie 200 załogi, i wielka liczba lekarzy dla szpitali rezerwowych. W Mantui znajduje się 3000 wojska. Przedsięwzięto środki usunięcia z miasta w razie potrzeby osób niepotrzebnych jak również obywateli znanych z energii.

— Austrjacy nakładają kontrybucje wojenne na wszystkich miejscach, które zajmują. w Nawarze nałożona kontrybucja wynosi 5 milionów.

— Cztery pułki francuzkie przybyły dzisiaj, 5-go do Turynu. Zostały przyjęte z zapalem. Artylllerja francuzka ciągle przybywa. Szesnaście baterji jest już gotowych do boju. Kawalerja zaczyna zajmować stanowiska. (Le Nord.)

LISTY CZEŚNIKIEWICZA

do Marszałka.

LIST Vty. — SERJA TRZECIA.

Wielmożny Marszałku Dobrodzieju!

Już to chcąc pisać — a pisząc podnosić kwestje publiczne dobro obchodzące, trzeba koniecznie osiąść na bruku wielkiego miasta. Publicysta każdej chwili wiedzieć powinien jakie wrażenie zrobił na czytających, — a czytelnicy jak i znowu robią użytek z jego wykładu. Siedząc na wsi mógłbym tak samo pracować, wyznając tę samą wiarę, mając te same przekonania. Ale na wsi dowiedziałbym się może w pół roku dopiero — co też to ludzie mówią o liście pisanym do Ciebie, z treścią o fałszywej dewocji. Tutaj zaś w Warszawie w kilka dni zebrać sobie mogę mnóstwo wiadomości, które mi dadzą przekonanie i o wartości artykułu i o wartości społeczeństwa, które ten artykuł sądziło. Dawno ja to zapowiedziałem, że w listach moich nigdy mowy nie bywa o indywidualach, a wytykam zawsze wady i błędy ogółu, — zawsze jednakże plotkarska natura rada doszukiwać się podobieństw! cieszą się, że znaleźli człowieka z żdębem w oku a własnej belki nie widzą. Są ludzie którzy nie urabiają w sobie rzeczywistej zacności, ale na tém zakładają uczciwość własną, a by nawszukiwać mnóstwo gorszych od siebie; a jak człowiek popielaty zobaczy się między czarnymi, zdaje mu się że już sam jak śnieg bieluchny. Miejska też zwłaszcza publiczność, złożona z wszelkich odcieni charakterów, lubi niesłychanie podnosić wartość swoją kosztem drugiego. Ledwie list mój przesyłany dostał się w ręce ludzkie, — zaraz dowiedziałem się jak go przyjęto.

— „Doskonały Cześnikiewicz! wyborne! namalował panią X, panią Y, panią Z.“ — Albo też:

— „Szkaradny Cześnikiewicz! czy się to godzi dotykać osobistości, — a to nikt nie może być pewnym spokoju na świecie, jeżeli lada pismak pastwić się będzie nad ludźmi!“

Otoż jednym i drugim tłómaczyć się, perswadować, byłoby niepodobna. Bo jeżeli ktoś tak ograniczony — że po przeczytaniu artykułu, nie poczuje — co autora pobudzało do pisania i jaki miał zamiar rzeczywisty, uczeiwy? — w takim razie mu-

siałbym do każdego listu mojego dawać następnie dwadzieścia pięć komentarzy, z objaśnieniami nadającymi się do dwudziestu pięciu gatunków głupstwa. A co najpewniejsza — to musiałbym wielu ludziom wprawiać sumienie, które im wyleciało jak zęby. Gadajcież zdrowi prześwietni plotkarze; gdybym was miał tylko przed sobą nie wziąłbym pióra do ręki, ale że są na tym samym Warszawskim bruku i serca czyste i umysły piękne, — a tych gdy o sąd zaczepię dostają go zawsze szczery i zachęcający — dla tego dalej idę po mojej drodze, ufny w prawdziwe współczucie ludzi uczciwych — i pewien dobrego przyjęcia w sercach czystych.

Fałszywa dewocja, o której w zeszłym liście pisałem, robi wiele złego osłabiając wiarę, szkalując pobożność.

Ale kto wie czy nie większe robi spustoszenie w sercach ludzkich złe pojęta dobroczynność?

Jak wyglądało człowieczeństwo przed Chrystusem?

Materjalizm gruby zapanował do tego stopnia, że społeczeństwo rozpadło się na tyle osobnych interesów ile było ludzi. Samolubstwo i egoizm owdiały ludźmi, każdy własnej szukał tylko korzyści, wyyskiwał około siebie wszystko, dźwigał się kosztem drugich, a więc nikt nie był pewnym swojego jutra, bo zręczniejszy lub silniejszy mógł go wycisnąć z zajmowanej pozycji i posiadanych środków. Społeczeństwo było w oplakany stan, bo człowiek rozwijał się tylko rozmowami potęgami, namiętności nie miały żadnego hanulca, — a prawo o tyle było silnem o ile stróżowała go brutalna siła fizyczna, — moralnej straży nie miało, więc było wyyskiwane przez zręcznych albo silniejszych. Tak wyglądał ten wielki świat rzymski.

Chrystus Pan przychodzi do tego społeczeństwa jako Zbawiciel, — obudzając drzemiące w człowieku serce, rozwijając stronę uczuciową. Idea miłości stała się cudownej siły potęgą — przekształciła ludzkość. Ta idea miłości wstawiona w miejsce dawnego egoizmu — rozpadła na tysiące interesów społeczeństwo skupiła, zlepiała niesłychaną siłą. Dzikie namiętności ustąpiły miejsca słodkim uczuciom, wszystko wzięło inną postawę. Człowiek pyszny, marzący wiecznie o wyniesieniu się nad drugich, stał się pokornym, zaparł samego siebie, zdobywając się na akta ofiary i poświęcenia. Bogacz lichwiący począł zbytek chleba swojego rozdawać ubogim. Pan okrutny zrobił się bratem swoich niewolników. Prześladowca począł lzy ocierać ofiarom.

Litość i miłosierdzie, te dwie córy miłości, okryte płaszczem pokory, dopełniały uczynków chrześcijańskich w cichości i tajemnicy, — wszelki akt chrześcijański tracił swoją wartość kiedy był głośnym, — chrześcijanin prawdziwy otoczył wstydem serce i duszę, i nie obnażył ich nigdy dla oczu ludzkich. Tak rozwijająca się miłość była niesłychanej mocy potęgą, dawała wielką moc człowiekowi. — W strasznym męczeństwie ginęły tysiące wyznawców, a miłość Chrystusowa pokonywała ból ciała, odpędzała od męczennika pokusy doczesnych uciech, znaczenia, potęgi ziemskiej.

I odrodziła się ludzkość w Chrystusowej miłości, świat chyłący się dla upadku omdłoniał, w idei chrześcijańskiej rodzą się narody i państwa, świat wziął nową sukienkę, począł nową wiosnę życia.

Jak powoli duch złego nurtował, jak kusił człowieka, jak psować się począła społeczna harmonja długie to wywody i długa historia.

Jesteśmy chrześcijańskim narodem, mamy śliczne pasmo chrześcijańskich dziejów, mamy jeszcze prawie wszystkie potęgi pierworodztwa, jako plemie świeże, ale już widać błędy i grzechy drobne, pycha zbyt zuchwała podnosi między nami głowę, psowując chrześcijańską harmonję; — jest niebezpieczeństwo, jeżeli nie będziemy pracować około poprawy społecznej.

Litość i miłosierdzie, to pracowniczki w Chrystusowej winnicy, gdy one uprawiają społeczeństwo, rosną precudowne owoce pod ich ręką. Litość i miłosierdzie mieszkać powinny w każdej chacie, zasiadać powinny przy każdym ognisku rodzinnym; — one śpiewają rzewne piosenki, przenikają wskroś serce ludzkie i poją miłością, aż ubudują chrześcijanina. Wówczas zaledwie niedoła lub nędza zapukają do chrześcijańskiej chaty — litość i miłosierdzie spieszenie drzwi otwierają, a gospodarz wynosi chleb dla ciała i chleb dla serca bliźniego, karmi i pociesza. W społeczeństwach silnych miłością, a obsługiwanych litością i mi-

sierdziem — nie masz niedoli i ubóstwa, bo ludzie z ludźmi — podziela się chlebem i współczuciem serca. (d. n.)

Literatura Perjodyczna.

Gazeta Warszawska pod wiadomościami krajowymi podaje wiadomość o wydanej w drugim tomie Słowińskiej Biblioteki Miklosicza i Fiedlera nieznannej podobno dotąd kronice polskiej (od 965 — 1249 r.), o artykułach obchodzących naszą literaturę mieszczańską w niektórych tegorocznych kalendarzach niemieckich, i o zyciorysie nieodwołanego naszego humorysty Wilkońskiego, mieszczańcem się w *Wiadomościach Moskiewskich*, a napisanym przez p. Wiesiołowskiego, znanego Wileńskiego literata. Artykuł ten obejmuje także w wybornem tłómaczeniu niektóre wyjątki z udanych i dowcipniejszych ramotek Wilkońskiego. — W teje gazecie czytamy artykuł o bractwie miłosierdzia św. Wincentego à Paulo, rozpoczynający szereg podobnych sprawozdań o zakładach dobroczynności prywatnej.

Gazeta Codzienna kończy już przedczterdziestoletnie wspomnienia szkolne, pod któremi nikt się nie podpisał, umieszcza prośbę do filologów czyli przyjaciół mowy od rolnika, z której zdamy sprawę, gdy ukończoną zostanie, i... spodziewa się gromów za powtórzenie z *Kroniki* artykułu o sposobach zapobiegania wylewom Wisły.

Kurjer donosi, że bawiący w Warszawie spiewak p. Guglielmi nie zamierza wystąpić publicznie, dla zadosyć uczynienia jednak życzeniom wielbicieli swego talentu, postanowił dać dla wszystkich swoich znajomych wieczór prywatny w sali hotelu Europejskiego, dziś w piątek o godzinie 8ej wieczór, z towarzyszeniem orkiestry p. Brauna. — We wspomnieniu pośmiertnym s. p. prof. Zubelewicz, wspomniane są obok innych zasług jego prace naukowe, jako to: *Przewodnik giełdy, Rachunkowość handlowa, O papierach publicznych i Wykład logarytmów*. — Panna Ludwika Lesniewska, o której powodzeniu artystycznym tak często spotykamy wzmianki w pismach zagranicznych, po zbieranych laurach w Turynie, występuje teraz w Genui, a angażowaną jest następnie do Bolonji i Rzymu. Wszędzie przyjmowaną jest z zapalem. — W nocy z 22 na 24 z. m. (długa noc!) zgorzała w Galicji wieś górską Czarny Dunajec. Spłonąć mogło około 1,000 budynków.

Warschauer Zeitung mieści artykuł rolniczy, który z powodu treści swojej nie należy do naszego sprawozdania.

DONIESIENIA.

Roczników gospodarstwa krajowego wydawanych przez Towarzystwo Rolnicze w Królestwie Polskiem wyszedł zeszły za miesiąc maj czyli tomu XXXV poszyt 2gi i zawiera: Czynności komisji w miesiącu kwietniu r. b. — Czynności sekcji ogólnej z 1859 roku. — Posiedzenie I, II, III. — Ogłoszenie Towarzystwa Rolniczego w Królestwie Polskiem — 1, Konkurs na najlepszą w kraju, czystej krwi owczarnię zarodową. — 2, Rozwinięcie projektu kształcenia rzemieślników wiejskich i osiedlenia majstrów rzemieślniczych po Okręgach. — 3, Opraktykowanie gospodarskich i rzemieślniczych przedmiotów z różnych nowszych czasopism rolniczych zagranicznych, przez K. W. z Wieluńskiego. — ROZMAITOŚCI. — Kozioł dla owiec, przez Adolfa Flindt (z ryciną). — Crambe Maritima (Kapusta morska) przez J. K. z U. I. M. — Przegląd wiadomości przez korespondentów Towarzystwa Rolniczego w Królestwie Polskiem, za miesiąc kwiecień r. b. nadesłanych. — Dostrzeżenia meteorologiczne za miesiąc marzec 1859 r. (Ner 164. — 1.)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Bukraba Stanisław ob. z Cesarstwa nr 601. — Cełliński Ludwik ob. z Paprotni nr 601. — Izbiński Kazimierz ob. z Bukowej Woli nr 601. — Karwosiecki Polidór ob. z Ostrowitego nr 584. — Maćkiewicz Antoni b. urzędnik z Kamieńca Podolskiego nr 2668. — Rościszewski Karol ob. z Komana nr 584. — Zawadzki Maksymilian oby. z Sobiekuńska nr 584. — Biernacki Jan xiądz z Krakowa nr 660.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Biedrzycki Rafał ob. do Bronie — Gluchowski Augustyn ob. do Płocka. — Smoczyński Karol ob. do Horostyty. — Wężyk Józef ob. do Nosowa. — Hrabia Grabowski Adam kamerjunker dworu proskiego do Berlina. — Miłkowska Karolina ob. do Krakowa. — Potocka Ludwika hrabina, Pasłowski Wandalin ob. i Rocco Ludwik malarz do Paryża. — Sommer Wiktor agronom do Wrocławia.

TEATR WIELKI. Jutro pierwszy raz: *Cyganie*.